

**М.В. Арделян**, канд. філол. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

**І.В. Удовенко**, канд. філол. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

## **ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ІНТЕРНЕТУ В ОСВІТІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОН-ЛАЙН НАВЧАННЯ**

Немає ніяких сумнівів, що все змінюється в процесі навчання, тому що викладачі знаходять все більше способів для використання технологій в навчанні з одного боку, з іншого боку – сьогодні погляди, смаки, ставлення до подій, що відбуваються, формуються у підростаючого покоління переважно під впливом засобів масової інформації, комунікації, освітніх технологій. Так як використання Інтернету зростає в геометричній прогресії, його взаємопов'язані технології забезпечують інструментарій освітніх та інформаційних ресурсів для поліпшення викладання і навчання в аудиторії. Багато змін, які відбуваються в аудиторії сьогодні, відбуваються через можливість Інтернету з'єднати студентів з практично необмеженою кількістю інформації, дозволяє гнучкі, змішані і інтерактивні оволодіння знаннями і дослідженнями. Комп'ютерні технології можуть дозволити викладачу впровадження складних завдань навчання в аудиторії, використовувати і впроваджувати потужні навчальні методики. Крім того, деякі функції та можливості Інтернету надають можливість для впровадження активного навчального середовища, яке спонукає студентів вирішувати проблеми, приймати рішення, ставати комунікаторами. Використання і впровадження навчальних методик з використанням Інтернету забезпечує цілий ряд переваг в організації навчального процесу: для учасників он-лайн курсу завдання доступні в будь-який момент, і студенти самостійно вирішують, у якому темпі їм проходити цей курс; доступність курсу з будь-якої точки світу, де є доступ до Інтернету; широта наданої інформації та ін. Однак он-лайн технології, як і будь-які інші досягнення прогресу, володіють і певними недоліками. Вони виникають із розуміння повноцінного утворення як взаємозалежного процесу навчання й виховання: навчання на основі комп'ютерних програм не може замінити прямого спілкування викладача із студентом. Чисто он-лайн навчання безособове. Воно не в змозі врахувати індивідуальні особливості інтелекту й темпераменту студента. Жорстка "цифрова" логіка, послідовно реалізована в он-лайн навчанні, бідніше людської логіки аналізу подій і прийняття рішень. Найчастіше правильні рішення в

житті приймаються тільки при врахуванні емоційних і етичних міркувань, які не програмуються. Масове впровадження Інтернету у повсякденне життя – безсумнівне благо цивілізації. Однак значна частина молоді розглядає життя в мережі як другу реальність, що у деяких випадках перетворюється в реальність першу. Є ризик одержати "он-лайн покоління" із простим механічним мисленням, відірване від реального життя. Неадекватне використання електронного навчання може сприяти розвитку цих негативних тенденцій. Зрозуміло, сказане вище не означає відмови від повноцінного й масштабного впровадження он-лайн технологій. Поза всяким сумнівом, вони прогресивні й необхідні. Питання полягає тільки в тому, щоб он-лайн навчання не витиснуло традиційне навчання, а інтегрувалося в нього. Частка он-лайн складової в навчанні повинна зростати в міру підвищення рівня навчання в послідовності: школа, ВНЗ, додаткове навчання. Тобто в школі, коли учень перебуває в стадії активного формування, особистість вчителя й пряме спілкування з ним має дуже велике значення, й доцільно використовувати тільки окремі елементи он-лайн навчання. Додаткове навчання, яке отримується в зрілому віці, може бути чисто прагматичним і реалізованим повністю на он-лайн платформі. Навчання у вищому навчальному закладі із цього погляду перебуває посередині й допускає широке використання он-лайн платформ, інтегрованих у традиційні "викладач - студент" форми навчання. Он-лайн навчання є практично ідеальним для організації дистанційного (заочного) навчання, а також для організації освітнього процесу у філіях вузу. Однак найкращі результати воно забезпечує при так званому змішаному (blended) навчанні. У цьому випадку традиційне навчання "викладач-студент" доповнюється технологіями он-лайн навчання. У традиційному занятті значна частина часу й сил викладача витрачається на просту передачу студентам нової інформації. Он-лайн навчання дозволяє перекласти цю функцію на комп'ютер і зосередити основні зусилля викладача на обговоренні більш важких моментів курсу, відповідям на питання студентів і т.д. Завдання он-лайн навчання не в тому, щоб витиснути традиційне навчання "викладач-студент", а в тому, щоб ефективно інтегруватися в нього. Донесення матеріалів викладацького курсу можна в значній мірі здійснити електронними засобами, у той час як під час очних зустрічей викладач може сфокусуватися на питаннях студентів, на роз'ясненні складних моментів, на організації дискусій, тобто для активізації процесу навчання. Он-лайн форми навчання надають нові можливості для більш активного залучення студентів в освітній процес.